

Доручення президента і прем'єра виконане - прокуратура проводить розслідування по фактах порушень на виборах в Держдуму. Але перегляду результатів голосування, навіть не дивлячись на порушення кримінальних справ, не буде.

Розслідування фальсифікацій підсумків виборів в Держдуму Росії, що стали приводом для великомасштабних акцій протесту по всій країні, продовжується, але навряд чи воно приведе до перегляду результатів голосування. Прокуратура прагне обмежити список визнаних порушень дрібними гріхами. Крім того, партії, що недолічилися голосів через фальсифікації, не проявляють особливого завзяття в боротьбі за справедливість. Єдине виключення - "Яблуко".

Порушення - не привід для розслідування

На кінець 2011 року російська ЦВК визнала близько 2100 порушень, внаслідок чого були побуджені 53 справи, шість з них - кримінальні. До середини січня цей список поповнився справами, заведеними в Амурській і Володимирській областях. Так, у Володимирській області кримінальні справи були побуджені по фактах порушень при голосуванні на виборчих ділянках, організованих на турбазі "Ладога". З'ясувалося, що, хоча 4 грудня ці ділянки відкриті не були, у виборчком поступили протоколи про підсумки голосування близько 6000 громадян. Але розслідування зайшло у безвихідь після того, як в ніч на 8 січня документи територіальної виборчої комісії, зокрема з ділянок, підозрюваних у фальсифікації, були знищені пожежею в будівлі районної адміністрації, де вони зберігалися.

Представники асоціації "Голос", що захищає права виборців, нітрохи не дивуються з того, що справи розвалюються одна за одною. Вже наступного дня після голосування експерти "Голосу" прогнозували, що влада про людське око визнає частину виявлених фальсифікацій, але до суду дійдуть одиничні справи. Так і вийшло. Як підкреслила виконавчий директор "Голосу" Лілія Шибанова, асоціація не може вплинути на ситуацію, оскільки не володіє необхідними повноваженнями.

Причина в тому, що подати скаргу в прокуратуру і вимагати розгляду у справі можуть лише представники сторони, права якої були порушені, тобто партій, що безпосередньо брали участь у виборах. Проте ніхто, окрім партії "Яблуко", не звертався до "Голосу" по допомогу і матеріали моніторингу. "Яблуко" вирішило звернутися до суду, минувши прокуратуру, що законом дозволено, але ця спроба не принесла успіху. "Не дивлячись на неспростовні докази, "Яблуку" у всіх судах відмовили", - повідомив експерт "Голосу" Андрій Бузін. Прокуратура ж від виконання своїх обов'язків, по словах Бузіна,

"ухилилася".

Признаються тільки дрібні гріхи

Переважна більшість порушень, які визнав генеральний прокурор Росії Юрій Чайка, у вустах Чайки виглядають як дрібні недоліки. Наприклад, були визнані такі порушення, як неповна інформація про виборців, відсутність ІНН або не прибрана агітація в день голосування. Визнати, що ці порушення вплинули на підсумок голосування, закон не дозволяє, як не дозволяє порушувати по них кримінальні справи.

Асоціація "Голос" просила прокуратуру порушити адміністративні справи по фактах протидії роботі спостерігачів, проте "на всі скарги були одержані відписки", нарікає Лілія Шибанова. "Текст відповідей з прокуратури був приблизно однаковий. Там мовилося, що порушення прав спостерігачів не виявлене і видалення з ділянки проведене на законних підставах", - пояснила Шибанова. За її словами, в регіонах, де подібні порушення були масовими, наприклад в Томську та Іванові, "Голос" тепер діятиме через суд.

Андрій Бузін теж вважає, що до розгляду справ, пов'язаних з порушенням на виборах, прокуратура підійшла формально і діяла шаблонно, свідомо зводячи все до відмови. "Дані, які приведені генеральним прокурором Юрієм Чайкою, ніяк не відповідають тій величезній кількості повідомлень, які були одержані на гарячу лінію "Голосу", - впевнений Бузін. - Це не більше ніж формалізм з боку одного з найбільш бюрократичних російських відомств".